

Fischer Ernő

Nem könnyű feladat művészetéről filozofálni. Igen, filozofálni, mert gazdag életművének tekintélyes hányada valóban filozófiai mélységet jár be. Kutatja a Világmindenséget s totalitásából feltárja a dialektika és a metafizika nagy összefüggéseinek egy-egy szeletét, értelemmel felfogható s esztétikai-etikai szempontból hasznosítható részét. Ez a Teremtés titkait, a valóság rejtett arcát fürkésző bölcselő persze legfőképp is festő, aki a műalkotás létrejöttét olyan szabadságvágy eszményeként képzelel el és valósítja meg, mely több stíluskategóriát egyszerre fogad be és rejtve használ fel. Önvallomása szerint mindenkori vágya, hogy „az alkotásokban egyszerre kapjon helyet a rajzosság és festőiség, a keménység és a lágy-ság, a formai kötöttség és a kötetlenség, a véges és végtelen.” Vagyis igenlés és tagadás dialektikája, ami a fejlődés alapfeltétele. E mozgástörvény logikáját azonban bonyolult összetevők korrelatív rendszere határozza meg.

Fischer Ernő képeinek tematikája és tartalma nagyjából két csoportba osztható: tárgyias és elvont; anyagi és szellemi. A tárgyias-elvont megjelenítés egyik ragyogó példája *Hajók* című műve, melynek „impresszionisztikus” vibrálása felbontja, majd máris oldott egységbe rendezzi a kompozíciót. E festői lelemény tartalmi lényege: költői látomás szintjére emelni a jelenségek harmonikus rendjét.

Életművének az anyagi-szellemi szférában elhelyezkedő produktumai mértéktartóan elvontak, megőrzik a figurativitás alapelemeit, ugyanakkor kifinomult szellemi intenzitás társul melléjük, amely már ezoterikus tartományba vezet. Tematikailag szépen megférnek itt egymással a „pogány” mitológiai jelenetek meg az evangéliumi történetek vagy azok szereplői, mivel a hangsúly az abszolút ideán, a transzcendens valóságérzeten és az örök igaz-

ságok keresésén-bizonyításán van. A *Golgota* vagy a *Christos Pantocrator* táblaképek láttán tehát nem az az *elsődleges* kérdés, hogy mit ábrázol és hogyan, hanem: milyen eszmét, tartalmat, világlátást hoz érzelmi-lelki közelbe.

Nem hanyagolható el azonban a „hogyan?” sem, sőt fontosságát éppenséggel az általa kialakított sajátos stílus, megkülönböztető formajegy (is) bizonyítja. Ilyenformán képeinek stílus ismérve: egy uralkodó, de visszafogott alapszín és annak tónusértékei, melyben élénk kis színfoltok vibrálnak, majd mindezt finom vonalhalózatú, bravúrosan megfestett faktúra szövi át. Ekképp összegezódik művészetében a lelki mélységből fakadó artisztikum és a magabiztos kéz általi attraktivitás.

Végül aligha szorul bizonyításra a műveiből áradó monumentális hatás, amely nyilvánvaló az olyan alkotónál, akinek érdeklődése az Univerzum végtelen tereit, ismert és ismeretlen dimenzióit veszi célba s azok összefüggéseinek a lényegére kíván válaszolni a művészi megismerés módszerével.

*

Fischer Ernő (1013 Bp. Krisztina krt. 24.) 1914-ben született Losoncon. Művészeti tanulmányait Prágában, majd a budapesti Képzőművészeti Főiskolán végezte el. Vezette a Népművészeti Intézet képzőművészeti osztályát s tanított a szegedi Tanárképző Főiskolán, ahol a rajztanszék vezetője volt. 1974-ben nyugdíjba ment. Mintegy 25 hazai és külföldi önálló tárlata volt; s számos kollektív kiállításban szerepelt. A pályatársak legjava becsüli, amit kétséggel megérdemel az az Ember, akinek egész lényét áthatja s irányítja az első és a legfontosabb törvény: a Szeretet.

Ecsery Elemér